

คำนำ

รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก จัดทำขึ้นเพื่อให้ทราบการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค และเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนบริหารจัดการ ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ภูมิภาคใต้ตรงประเด็น และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2553 ประกอบด้วย สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ สถานการณ์มลพิษ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ และประเด็นปัญหาสำคัญในพื้นที่จังหวัดสงขลา พัทลุง ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ขอขอบพระคุณทุกหน่วยงานที่ได้ให้การอนุเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2553 ฉบับนี้ จะเป็นฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน สำหรับประกอบการวางแผน การสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งการสร้างความตระหนักและห่วงแหนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อร่วมกันป้องกันและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถเอื้อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของทุกคนต่อไป

นางสาวจงจิตร นีรนาทเมธิกุล

(นางสาวจงจิตร นีรนาทเมธิกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16

กันยายน 2554

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูป	ง
บทที่ 1 ทรัพยากรธรรมชาติ	1-1
1.1 ทรัพยากรป่าไม้	1-1
1.2 ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน	1-5
1.3 ทรัพยากรน้ำ	1-8
1.4 ทรัพยากรแร่และพลังงาน	1-10
1.5 ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	1-14
บทที่ 2 สถานการณ์มลพิษ	2-1
2.1 สถานการณ์คุณภาพแหล่งน้ำ	2-1
2.2 คุณภาพอากาศและเสียง	2-12
2.3 สถานการณ์ขยะมูลฝอย	2-14
2.4 มลพิษทางน้ำจากชุมชน	2-21
บทที่ 3 สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และสิ่งแวดล้อมเมือง	3-1
3.1 สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ	3-1
3.2 สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	3-4
3.3 สิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน	3-8
3.4 การจัดการพื้นที่สีเขียว	3-9
บทที่ 4 พื้นที่ชุ่มน้ำและความหลากหลายทางชีวภาพ	4-1
4.1 พื้นที่ชุ่มน้ำ	4-1
4.2 ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biological diversity)	4-3
บทที่ 5 ประเด็นปัญหาที่สำคัญในพื้นที่	5-1
5.1 วาดภัยและอุทกภัยลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	5-1
5.2 ถึงเวลาเยียวยา “คลองสำโรง”	5-4
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 จุดตรวจวัดคุณภาพน้ำพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	
ภาคผนวก 2 คุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	
ภาคผนวก 3 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งจังหวัดสงขลา ปี 2553	
ภาคผนวก 4 คุณภาพอากาศพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2553	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1-1	พื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-1
1-2	พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย	1-2
1-3	การบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายตั้งแต่ปี 2549-2552	1-2
1-4	สถิติที่เกิดไฟไหม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2549-2553	1-3
1-5	ประเภทการใช้ที่ดินพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ปี 2552	1-5
1-6	สถานภาพความแห้งแล้งในพื้นที่ทำการเกษตรภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-6
1-7	พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดดินถล่มในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-6
1-8	พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมซ้ำซากในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-7
1-9	พื้นที่เสี่ยงภัยอุทกภัยและโคลนถล่ม 5 จังหวัด	1-7
1-10	พื้นที่รับน้ำของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำปัตตานี	1-9
1-11	ความต้องการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อยของภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-9
1-12	แหล่งหินและปริมาณสำรองหินอุตสาหกรรมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-10
1-13	ความต้องการพลังงานไฟฟ้าและปิโตรเลียมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2553	1-11
1-14	ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-14
1-15	การกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-17
1-16	โครงการเชื่อมป้องกันการกัดเซาะ และโครงการเชื่อมกันทรายและคลื่นในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-18
2-1	ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2553	2-14
2-2	ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	2-21
3-1	แหล่งธรรมชาติในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	3-2
3-2	ข้อมูลชุมชนที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	3-8
3-3	ประเภทความเดือดร้อนของชุมชนแออัดในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	3-8
3-4	พื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	3-9
5-1	พื้นที่น้ำท่วมบริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	5-2
5-2	การเปรียบเทียบปริมาณน้ำฝน-น้ำท่า	5-2

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2-1	คุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลา ปี 2553	2-2
2-2	คุณภาพน้ำลำคลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ปี 2553	2-4
2-3	คุณภาพน้ำคลองอู่ตะเภา ปี 2553	2-5
2-4	คุณภาพน้ำคลองพะวงและคลองสำโรง ปี 2553	2-7
2-5	คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี ปี 2553	2-9
2-6	คุณภาพน้ำลำน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (คลองเทพา แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำโก-ลก และแม่น้ำบางนรา) ปี 2553	2-11
2-7	จุดตรวจวัดคุณภาพอากาศบริเวณพื้นที่ทั่วไปในจังหวัดสงขลา ปี 2553	2-13
2-8	ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา	2-15
2-9	ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาลในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส	2-17
2-10	ปริมาณและร้อยละของขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูก หลักสุขาภิบาล	2-18